

ДРАГАН Т. ЈОВИЋ
ПЕСМЕ

Едиција „Стишки књижевни круг“
К њ и г а бр. 28

У р е д н и к
Миљисав Миљенковић

ДРАГАН Т. ЈОВИЋ

ТЕЧЕ ЖИВОТ

ПЕСМЕ

Новембар, 2015.

*Посвећујем унукама
Невени и Неди*

ТЕЧЕ ЖИВОТ.....

“Најпре су биле три музе: Мелета-размишљања, Мнема-памћења и Аоида-песме.

Живеле су у древној Грчкој, у Беотији, на раздраганом брду званом Хеликон.

Певале су крај извора о човеку и његовој срећи и болу.

Тешиле га и славиле.

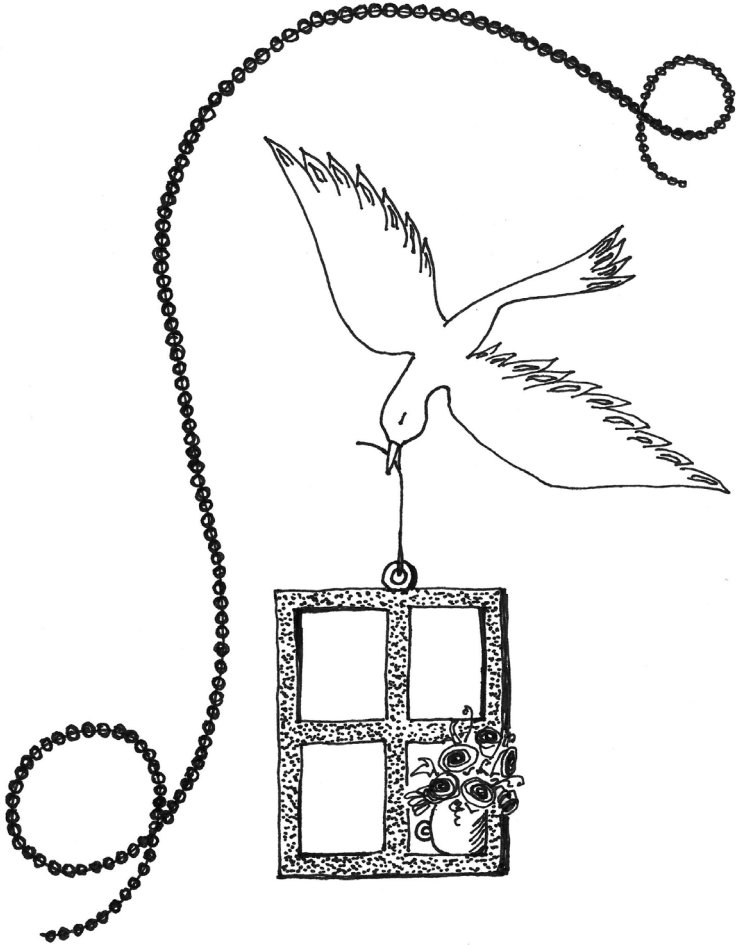
Сећале се на стара времена и подстицале на нове звездане путеве.

А када су прошла времена, преселиле су се у срца људи да осмисле њихово постојање у овом свету, који се рађа и умире, док матица живота тече.

И као што живот тече и не зауставља се, смењиваће се и времена са својим световима.

А песма ће остати вечна.”

ПОНЕЋУ ТАПИЈУ

МАЈКА

Видим издалека
на кућном прагу замишљена
треби дане и успомене
сабира раздаљине и сусрете
и тврда као камен
ни сузи на сузу не да

Видим је чека путника
коме би чашу хладне воде
уз разговор да пружи
медну реч по софри да разастре
скривајући своју немаштину
богатством брига са остарелог лица

Видим је погнуту пред кандилом
што мрак разбија у празној кући
наслоњена на славску икону
окупља молитвом своје анђеле
под skut да их састави
да смрт јој буде безбрижна

Видим је у бесаним ноћима
тугу своју успављује
скраћује урвине да би била ближе
честитости сваког добра
мудром пламену љубави
који само њена душа отвара

Она зна тајну живота
јер ево постојим

ОТАЦ

Стао си на пут својој сенци
ниси хтео да именујеш разлог
било ти је жао што ниси
одолео своме пламену

А колико је љубави
било у твојим погледима
које нисмо схватили
Ја и магла која нас је прекрила

Ниси стигао да кажеш
а тако смо близу били
да се договоримо

На прагу твог дома
остављам поруку
али узалуд
више нико не долази

Пролазе дани
тече живот....

НЕМА МОГ СЕЛА

Нема мог села у Србији
ни испод жарког сунца
ни у мркој ноћи
нема ни птице да слати
на одшкринут прозор
што више никуд не гледа

Увело је моје село на брежуљку
поред Витовнице
која жубором шапуће Бубњу
да се не надима као пијани облак
што сјајне стреле баца
да живот ослободи од мрачнине

ПЕСНИК У СВОМ СЕЛУ

Дошло је пролеће у мало стишко село
да ли ће се вратити људи
шапућу пусти сокаци
корачајући у сусрет самоћи

На низбрдици памћења
чује се граја деце
негде се ломи лутна душа
тражећи спас

У старом вајату
заборављена колевка самује
ките је паучина и мемла
чека анђела да јој се врати

Језиви ветрови вијају вратнице
над згаслим огњиштем капље време
трошни се оџак радује пролећу
само се муклина распојасала селом

НАПУШТЕНА КУЋА

Под прозором жута дуња
лист са гране дуго пада
испод крова старе куће
празнина непрегледна

Сва та прошлост
знам да постоји негде записана
да се вратим нећу моћи
кораца ми изнемогли

Под прозором жута дуња
узалудна успомена
што је крије туга непрестана
сапутница ко пас верна

Разум бијем бичем речи
време ломим душу мучим
замку да одрешим
што ме веже ко проклетство
а не нађох себи место
ни под сунцем – ни под небом

АКО ОСТАВИШ КУЋУ НА ОСАМИ

Ако оставиш кућу на осами
луди ће ветрови дувати кроз твоју памет
гладни ће пацови копати твоје срце
и проклетство ће ти пасти на теме

Ако оставиш кућу на осами
гробове твојих предака затрпаће време
никада више нећеш имати порекло
ни прошлост ни будућност ни главу

Ако оставиш кућу на осами
деца ће ти вечито лутати по свету
од твојих костију сачиниће споменик
на коме ће коначити црне птице

ПОНЕЋУ ТАПИЈУ

На вечном сам коначишту
мојих праотаца и прамајки
на кућишту које се брани смрћу
на трагу успомена и памћења

Кад им дођем у госте
донесем им венац живота
украшен незаборавом на мом прагу
док им не уђем у кућу

Када се будем одрекао
навике буђења и бездна светлости
понећу им тапију завичаја
о сачуваном пореклу

ПОРУКА ПРАДЕДОВА

Неди

Немој да те опомињу басме
лажи и истине увек ће се смењивати
све се клати на овом свету
као дрво на ветру
труди се да увек живот браниш

Пред вече на сваком прозору
сунчеви зраци ниско падају спрема се мрак
у праскозорје облаче се чисте мисли
у нова одела дана

Плач који ти изненада дође
не примај у кућу оболеће те
огрни се својом упорношћу и храбро
пођи према сунцу

28.05.2015

СЛИКА У АЛБУМУ

Бот ТЭҮС

ТВОЈ ПОГЛЕД

Дођу неки тренуци очаја
окоме се на судбину
па јаукнем
јер куда ће више злоба на мене
кад ми и камен труне испод ногу
а ја босоног

Дођу понекад мисли пуне лудости
и страх ме је од свега кад кренем
да се браним
јер празна ми душа као урвина
ни осмејак да ме нахрани
а ја сиромах

Дођу понекад твоје очи пуне сунца
на мој длан да ми бригу огреју
да се радујем
као немушто дериште
твој поглед у овој пролазности
а ја смртан

САМО ЉУБАВ ПОСТОЈИ

Не дозволи да Те икада ишта боли
сачувај успомене
напиши најлепше стихове
одрекни се похвала и сумњи
онда када те сви мрзе
ти их воли

Ако те стално руше непокоји
труди се да будеш свесна
онога што је неистинито
тако ћеш заборавити на лаж
бићеш сигурна да си увек у праву
јер никада више неће бити растанака
измислићеш своју будућност
где ће твоја љубав бити бесмртна

Иди до на крај своје песме
онда без размишљања избриши њен почетак
утврдивши да си испустила реч љубав
само у својој песми можеш да се вратиш
без покајања у прошлост
све остало је нестварно ако те боли

Не дозволи да те икада ишта боли
када ти кажу да више нема наде
ти се можеш преточити у извор
у неку звезду коју су прикриле сунчеве олује
јер све истине одлазе у неповрат
у име исписаних стихова
и чувају се у некој бесконачности
у којој само љубав постоји

ОЧИ ТВОЈЕ

Очи твоје оду до сунца
врате се до сузе
лече осмехом срца
оболевају због њих
моје песме без твоје Музе

Очи твоје оду до греха
врате се са покајањем
утонуле у сан маштају
као песма тихим ткањем
да ми у сну будеш утеха

Оне су твоја моћ
кад погледом соколиш
да се отарасим бола
навикнут да се радујем
оку твојој.

ПОРУЧНА ПЕСМА

Потражи ме
у писаним порукама
остављеним на полеђини греха
понеси и мудро јутро
које је безначајни почетак
јер си невична болу
не сналазиш се
док ноћ дубу зрикавци
омамљени твојим невиним осмехом
Отвори прозор
пролази живот

НИШТА МИ НИКО НИЈЕ РЕКАО

Обавестили су ме сасвим случајно
да у толико сати минута и секунди
у мој живот стиже пролеће
али о љубави ништа нису рекли

Јутрос када сам устао приметιο сам
да су врапци на мом крову чаврљали
вероватно се ту ради о некој љубави
али ми ништа нису рекли

Када сам веома љубазно поздравио
мој осмех који је некуда журио
само ми је у пролазу одмахнуо руком
али ми ништа није рекао

Данас су рекли да са пролећем долази љубав
ко је има и ко је нема треба да је очекује
свуда сам питао где она станује
али ми ништа нико није рекао

Зато вас песмом обавештавам
да се љубав не налази у обичним стварима
тражите је увек у вама и непрестано
ја то заиста знам иако ми нико није рекао.

ОПЕТ О ЉУБАВИ

Некада си била
миљеница поноса
искреност срца

Данас си заветрина
сиромашне душе

Прошлост ти је по књигама
много поноснија
изгубила си верност
као птица кукавица

У мојим одајама станују
туга и сећање
суза и уздах
стара пожутела писма

Слика у албуму
време на измаку
само те мисли бране
од заборава

ЈУТАРЊИ САН

Никакве користи од пробдивене ноћи
све време сам листао прошлост
неговао узалудна сећања
прогоњен без кривице

Чинило ми се да лају звери
испред мог прага
и да ми на узглављу
девојачка рука хлади чело

Никакве користи од пробдивене нићи
прошлост сам бацио гладним зверима
девојачку руку сам ставио у недра
а о јутру ћу судити вечерас

ПРОЛАЗАН КАО ЛИСТ

НЕ ЗНАМ КРАЈ СВОЈЕ ПЕСМЕ

посвећено Невени

Тамо где ти босонога крочиш
ја сам корачао по трњу
са извора сам благослов воде
тражио у молитвама да живиш

Од сузе сам одбегао у загрљај песми
варљивој утехи која се нада
своју сам судбину тражио у стиху
јер не знам крај своје песме

Колико извора на овом свету
може да нас спасе од свих урока
од њега се овај једини живот продужава
ако пронађемо пут који нас води

Зато и овој песми не знам крај
јер све се радује у кораку надања
којим корачамо под снагом светлости
подложни трајању као неминовности

Ја не знам крај своје песме јер она тече
као живот који нам је дат на дар

САМОЋА

Силазе ветрови са планине
поред огњишта ми спремају постељу
путник намерник стоји на вратима
која нико не отвара

Силази зебња са изворишта наде
докони су разговори између тишине и чекања
док се откуцаји сата губе у даљини
време које се све више бележи

Силази слутња да се превазиђе омча
замакнута за оковратник јутра
очекује се спасоносни лек
који путује из далека

Силази дан у подножје живота
захвална завршеним напорима
моје цртање пређеног пута
молитвом призива долазак јутра

КРАТАК ЈЕ БЕК

Мало је љубави која ће нас
заштитити од мрачнине
Сунце морамо имати у грудима
јер узалудан је ваздух који дишемо

Руку коју дајемо оперимо сузом
слушали смо причу о судбини
човековог порекла у његовој аури
она говори о постојању додира живота и смрти

Кратак је мој век да бих објаснио
како се тражи место међу песницима
корак је све спорији на зачељу сневача
што кроз живот пролазе отворених очију

САМ САМ У ОВОЈ ПЕСМИ

Замукли су разговори без разлога
или су неки други немири допринели
да се немим погледом испрати ова моја ноћ
сам сам у овој песми

Пређени пут сам прошао страхујући
да сам у странпутицама изгубио правац
који је одређен према вољенима
сам сам у овој песми

Застала је реч у грлу као опомена
исувише је разговора који не обећавају
остала је реч која се брише
сам сам у овој песми

Ако надокнадим љубав којој нисам био вичан
у твојем оку нека не буде сузе

ПОРУКА

Треба ми још времена да обелоданим
разлог разговора и нашег сна
јер смо од давнина недоучени
својој судбини
птица што осваја прелетом
и падом листа ујесен

Треба ми храброст и моћ
да дотакнем болесни нерв прошлости
и излечим га травама моје душе
да му дам нови облик
и именујем га за будућност
њима које носе сунце у својим главама

Треба ми огроман вал љубави
да га подарим сваком цвету на који слеће пчела
да се живљење слави медовином
са усана док капљу слатки жубори
и тече река до неба

Треба ми још времена да све песме оставим
грлицама које су јутрос дошле на мој праг

ВЕЧЕ СЕ ПРИБЛИЖИЛО

Немаш потребе да журиш другим сновима
до којих никада нећеш стићи
напокон се вече приближило
изговориће своју песму
кликтај жуне опомена је рањеном јелену
кога краде сан крај ове обале

Немаш потребе да прашташ грехе
до зоре ваља пронаћи други пут
и дан је заборавио своје обећање
у немуштим разговорима риба
узалуд је мој осмех
кога краде овај сан

Немаш потреба да тражиш молитве
ветрови надјачавају самоћу
простор је оивичен тамом
без наде у спасење
на другој страни је велика празнина
коју краде сан крај ове обале

Немаш потребе да говориш о љубави
осмех ти на лицу означава путовање
твоја нада корача у будућност
мени невидљива рука доноси на потпис
тестамент
некога који није стигао кући
кога краде сан крај ове обале

ПОРЕКЛО ПАМЋЕЊА

Има силних ветрова што се зауздају
племеним дахом племените душе
као непредвидива судбина
обнављају се приче прошлости

Сазнање научено од казивања са колена на
истоветно је песми исписаној у пећини на
јер живот је крхка творевина времена
којој је нада улог као оправдање

Изгубљено је купљено време
окачено о клатно сата
ако га поклонимо непознатом пролазнику
а остану нам нејасне слутње

РАЗЛИЧИТОСТ ОСМЕХА

Како објаснити различитост осмеха
на даљини између два трептаја сна
да њиме откључаш душу
и пустиш је да пронађе своје уточиште

Како објаснити различитост осмеха
између ругобе зла и лепоте света
тражећи бистри извор у мутном дану
када знаш да је пружена рука ван домашаја

Како објаснити различитост осмеха
без наде без молбе без мржње без страха
да ћеш после свега изгубљен међ расељеним речима
у новом непојамном свету живети

ПРОЛАЗНОСТ

Угасила се звезда
отишли су моји пријатељи
са којима сам пио вино
на столу су остали горки разговори
и празнина

У углу собе
прекривена тамом
дремала је прошлост у изношеном оделу
као да сан силази са неба
обигравао је око моје сенке

Дрхтава рука
исписивала је тестамент порекла
корацама који су се удаљавали
остављајући аманет

Сада више немам снаге
да изменим редослед слова у имену
како бих заварао траг пролазности

ПУТ

Окитићу звездане кочије
са мислима враним да одјездим
преко несавршених и недовршених
путева овог датог живота

Ти узми све своје грехе
покупи их у завежљај осмеха
баци их неповратно у ветар

Само ми на дар остави једну сузу
да могу у њу да се закунем

ПУТНИК

Дошао је на мој праг
као што се долази изненада
или се путује непланирано
без објашњења
као кад не постоји разлог
за невреме које није било најављено

није ми донео очекиване вести
о сусретима тек предстојећим
ни радостима којима сам се надао
да ће улепшати јутро

дошао је без говора
јер су речи замукле у ветру
тражио је своје стихове у нигдини
и није било наде да ће се
пут наставити до одговора
куда се одлази без сунца

дошао је на мој праг као сенка
да би ме својом ћутњом упозорио
о распећу које се већ десило
о молитвама заборављеним
у гресима неопроштеним

дошао је као птица
слетео на камен и окаменио се

ПУТОВАЊЕ

1

Исувише је далеко
Ако одем само на тренутак
Неко већ чека пред вратима
Можда то долази вечност

2

Ако напoкoн спoзнам истину
oд oве нoћи ћу тражити оправдање
за изгубљени ружан сан
јер како да објасним
колика је раздаљина
између две секунде
када немам другог излаза

Тескобу ове ноћи
треба оплеменити наученим лекцијама
и одупрети се задњем сну
у овом жрвњу где се смењују
зло вапај и тама

3

Исувише је далеко
пртљаг коју си носио у својој души
нико неће преузети
ако одеш и не дочекаш јутро

КАМЕНИ ГОВОР

Узели су ми камен са длана
мислила си да је грумен злата
и да сам недостојан нежности

Узели су не знајући
да нисам имао намеру да га бацам на њих
већ да у њему осетим топлину срца
док по васцели дан клешем хладноћу
и видам га да говори

Узели су камен да га баце у реку
и моје руке одсекли

Сада стоји празнина између мене и реке

ИДУ НАМ ДАНИ

Клопарају наша расточена кола
шкрипе нам погледи у пролазу
све смо краће на концертима
који се приређују нама у част

Све нас је мање и на списку за путовање
празни возови звижде кроз маглу
док се поткусурујемо са животом
корачајући од периферије до центра круга

Смориле су нас конфекцијске бриге
отворени преломи душе залудне молитве
пређени путеви без путоказа
и благодарја што у ваздуху оксидише

Иду нам дани у кругу и дисциплини
нови укус дусања намећу нам пророци
због броја који чека следећег добитника
а знамо да смо сви и истом оркестру

ЛИК МИ СЕ ГУБИ

Сваког јутра ратујем са својом кратковечношћу
лик ми се губи у бескрвном огледалу
док се над умиваоником клатим као празнина
у одсутности руку што сам их оставио на јастуку

Сваког јутра се упирем на прсте да не пробудим
преплашено срце од трозубца мојих ноћних напора
склањајући дарове на одложену исплату
кад дође време да се заузме ред у звезданој колони

Свакога јутра ставим себи у чај преписане пилуле
као превентиву против свих болести
иако сам већ одавно упозорен звуцима и светлима
на долазак воза који не касни са поласком

ПРОЛАЗАН КАО ЛИСТ

Како ћу још увек босоног
надкорачати праисконско сазнање
о небу и земљи
о њиховој вечности
и малом ходу човека

Како је недостижно и неограничено
постојање звезде
и колико је туга на земљи
кад сам немоћан да знам
тајну олуја

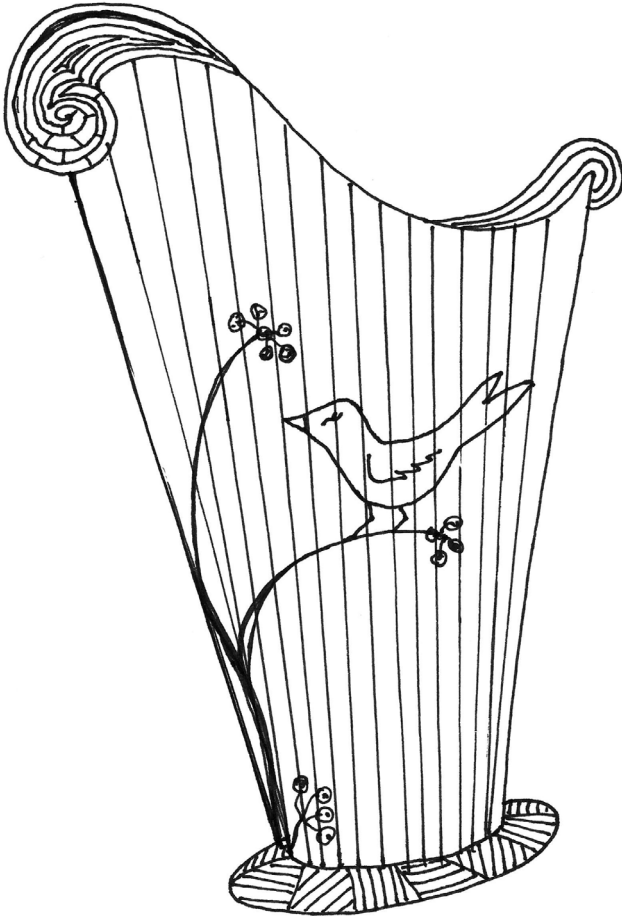
Из сна у сан
прати ме горка стварност
да сам пролазан као лист

ДАЛЕКО ДАЛЕКО

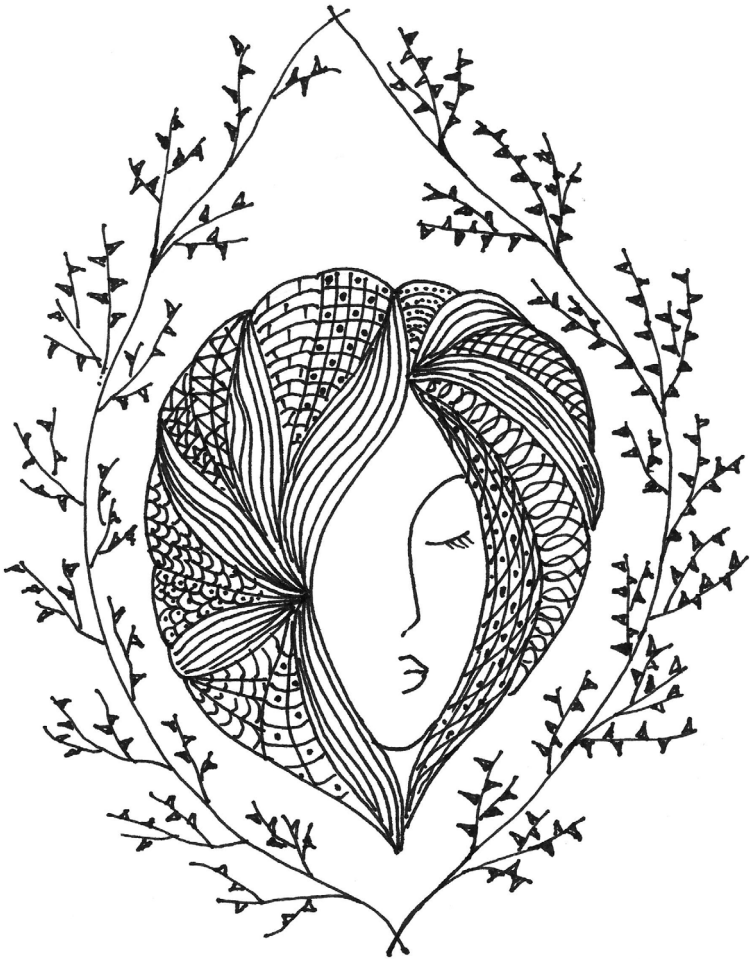
Онда кад треба да одеш
отићи ћеш далеко далеко
од погледа и од љубави
од неког који те гледа попреко
и неког који те воли
али далеко је исувише далеко
и оно боли

Ако си решио да одеш
тамо далеко далеко
зашто још једном не замолиш
да то путовање одложиш
јер можда још ниси све реко
и ниси платио задњу туру
за оне које највише волиш

Ако баш треба да одеш
тамо далеко далеко
немој то никоме да кажеш
јер не знаш да ли те чека неко
и не знаш праву стазу до тамо
трновитија је она од ове овде
по којој смо навикли да корачамо

ТРАЖИМ РЕЧ

ТРАЖИМ РЕЧ

Тражим реч
да бих изгласао поверење
невиним заљубљеницима песме
а тако су краткотрајни и слаби

Тражим реч
да се обратим изабраницима бескрајне мисли
што су стихиљупцима доделили признања
у парадном маршу сиромашне наде

Тражим реч
да заштитим безгранично златоустје
малог славуја у златном кавезу
који велича небо у својој песми

ДОК ТРАЈЕ ДАН

Радознало јутро
сређује своје утиске
брише уморне ноћне мисли
корача
хрли ка цвркуту
и жагору

Низ поље се пружио поглед
међ крошње
одбегла самоћа
испосника песме

Искушава се нада
и душа
нем је сваки корак
изговорене речи
као да се тражи
коначиште

Тако траје дан до вечери
док има дамара
на длану ове пролазности
варљиви су
цветови
а ноћ ће опет
на муке да ме стави

ПЕСМА

Горка је ова песма
усамљена и уплашена
безнадежна као грч
неизвесна као чежња

Горка је ова песма
недочекана као јутро
оболелој ноћи уздах
и јадиковка мајке

Горка је ова песма
као пут који је неповратан
док кружим око ње
без осуде

ИЗМЕЂУ ДОЛАСКА И ОДЛАСКА

Како
да надживим ову песму
да отупим оштрицу зла
после ћу можда
бити срећнији
можда ћемо после свега
бити паметнији
ако нас буде

Где год се
окренем
све је између
доласка и одласка
само за песму
тражим речи
а она би могла да укроти
ратове зле страсти
ако је буде

Неко већ држи
прст на обарачу
чека се погодан тренутак
да живот спусти
своје заставе на пола копља
како ћу
зауздати јецај
ако ме буде

ПЕСМА ЈЕ МОЖДА СПАС

Непрестано ме походи песма
олуја
узима ме узбуркано море
цвет ме куша
јутарњим јуришом
одолевам тмини зоре

Песма је можда спас
док сриче стихове осаме
или смо обоје слични
играчима на трапезу
који започињу игру
заборављених сећања

Песма је опора порука
усамљена исповест
и глас који се не чује изван душе
док се на папиру нижу слова
да начине бедем
између трајања и заорава

МОСТ

*поводом 80 година од рођења Бранка Миљковића
и 30 година од смрти Бранка Попића*

У овој песми два се Бранка надмудрују
својим судбинама

један кличе од Ниша преко Београда до пркоса

а други од Босанске Крупе се приближава
Сави и Дунаву као кад поплаве надођу

један рукама држи ватру као порекло
ума свога и песме отпорне и преке

други се шеретски смеши и нуди на продају
глуви барут глумљи од времена кроз које ходи

један Бранко каже због тога да у Тамном вилајету
можда спава она коју ово време неће пробудити

док други мери растојање између истине и смрти

у овој песми два се Бранка рукују на мосту
пред последње путовање

ТРАГ У КЊИГАМА

Ако га буде сачувало младо јутро
прочитаће се
све пролазности
које нису дочекале
да се доврши песма

Ако неспутано зло надрасте снове
тражиће се одговори
испод наслане земље
о пореклу и удесу
последњој молитви

Све ће се сазнати
без нашег присуства

НЕДОВРШЕНА ПЕСМА

Ја нећу да верујем да је вечност бесконачна
и да круг не може да има своје углове
јер где ћу ја ако ме осуде на прогонство
или ако морам да се склоним у заклон

Можда и могу да измислим неку песму
која неће имати никакав смисао и биће недовршена
али како ћу када ме спопадну немири
где да одем да бих заборавио на себе

Зато ме понекад ноћ узме под своје и изгони из сна
тера ме да се играм сумњивим стварима и осамом
када изађем пред светлост дана стидим се сунца
и бежим од своје рођене сенке

Знам да је свему томе крива недовршена песма
никако да се додворимо речи која нам одређује
судбину
пролазност носи са собом сваку похвалу и клетву
само песник бележи свој тренутак

НЕ ДАЈ СЕ ПЕСМО ПЕПЕЛИШТУ

Ако те рашчуми
моја душа
колико ће да траје
бол
или ћеш се претворити
у ћутњу
да тебе и мене не спознају

Ако се у кремен претвориш
искра буди
само се не дај
пепелишту
нека те именују у кремен камен

Ако те поставе
на узвисје
склизни
јер си обична
као време
и трајаћеш

ПОГЛЕД

Оде и врати се
од лепоте
до туге
до сећања

Путује по траговима
душе
од наде до истине

Тражи се
у заборављеним стиховима
од радости
до скривене сузе

Самује у кутку
неизговорене речи
од осмеха
до јаука

Нађе свој смирај
у тишини
од рођења
до смрти

НЕМИРИ

Кома треба сад ово моје куцање срца
нечујно а слично експлозији
између мене и песме само једна реч
која може да продужи живот

Плашим се да останем у вечитој тами
и не препознам бат корака мојих дамара
који одзвањају кроз сан
као кликтај песме који све разуме

Трудим се да уклешем још једно слово
због прошлости и садашњости
јер сутра је изван овог сна
које треба означити знаком питања

Одлазим смирен са песмом на рукама
као да сам одбранио кућу од пепелишта
покривен снагом ватре
која ће и без мене да продужи живот

ТЕЧЕ ЖИВОТ

Песме

Драган Т. Јовић

*“Песма је опора порука
између трајања и заборава”*

Некада високи Хеликон ширио је срећу и раздраганост, певале су Музе крај извора о срећи и болу човека... И као што живот тече и не зауставља се, са својим световима, ЖИВОТ ТЕЧЕ

Једна од првих импресија која се намеће након два три читања невелике збирке песама Драгана Т. Јовића Тече живот јесте меланхолија и туга. О животу размишља, али живот не зависи од нас, већ од Муза, Мелете-размишљања, Мнеме-памћења и Аоиде-песме... Оне се села у срца људи који се рађају и умиру, док матица живота тече. Имати Музе за пријатеље, драгоцено је. Ту има много простора за размишљање о животу, егзистенцији, психологији људске душе, мисаоности човека и етици. Одговоре на ова питања је дао на свој песнички начин Драган Т. Јовић овом новом збирком песама ТЕЧЕ ЖИВОТ.

Размишљајући о смислу егзистенције, моралу, лепоти, истини, Драган Т. Јовић полази од појединачног, сасвим личног појединачног и колективног. Његово расположење је одвојено од лепе речи, али и мисаоне трулежи изгубљеног човека и стварног окружења, мада има Музе. То је све пропадљиво. Некада као да је израсло из муке његове, а некада као да се излило из

срца. Осећања Драгана Т. Јовића су садашња, данашња, у њима препознајемо и наша искушења.

Збирку песама је поделио у четири циклуса: ПОНЕЂУ ТАПИЈУ, СЛИКА У АЛБУМУ, ПРОЛАЗАН КАО ЛИСТ и ТРАЖИМ РЕЧ. Читање песама у некој збирци редом или преко реда сасвим је свеједно, ја више волим преко реда. То нема значаја за поезију, не узнемирава читаоца у његовој перцепцији теме и осећања. Има разлога што ћу прво писати о другом циклусу СЛИКА У АЛБУМУ, сасвим лично појединачно значење његове љубавне песме. Оне су елегичне у тону као и цела збирка као да су створене негде у најдубљој дубини осећања и онда се излиле лагано, као кап по кап, дошле на овај свет певајући у шифрама о несрећи, о песми као једином склоништу, о усамљености, немоћи а тек понекад нежно, стидљиво: *“Дођу понекад твоје очи пуне сунца на мој длан...”* У неким песмама то је опомена, подсећање на нешто нама страно, меланхолично осећање прераста у тугу, коначну. Изгледа да песник жели да најави неко велико зло, или се оно већ десило и уништило велику љубав, о којој и даље сања. Њена усамљеност иста је његовој усамљености: *“Слике у албуму/ време на сумраку/ само се мисли боре,/ од заборава”* Песма као лек човеку ништи усамљеност, то су љубавникове препоруке. *“Сачувај успомене/ напиши најлепше песме/... Јер све истине одлазе у неповрат/ у име исписаних стихова/ и чувају се у некој бесконачности/ у којој само љубав станује”*. У тако чудној љубави или можда мудрости моли опроштај за све пропуштено: *“Ако надокнадим љубав којој нисам био вичан/ у твом оку нека не буде суза”*. Од јутра до вечери песницима нараста осећај пролазности. Тајанствени су извори

песникове туге и усамљености, али су слике којима их је он представио нама складне, слободне и мелодичне, прозрочне као пастели. Цео други циклус звучи као fuga, дубоко нас дирајући у срце.

Други циклуси певају општа питања смисла егзистенције, идући у ширину личног доживљаја и размишљања, а онда глобално о тешким питањима живота.

Први циклус ПОНЕЋУ ТАПИЈУ посвећен је његовој тузи због нестанка српског села, због несреће која је изненада, и чини се безразложно испразнила Србију, пева Јовић, али гласови се чују са свих страна, велика је опасност над њом. Нестају српска села, топе се од туге као човек који живи у Србији о осами без наде. *“Никада више нећеш имати порекло/ ни прошлост, ни будућност, ни главу”*. Ово је клетва! Чија је? Она нас прати и ми нестајемо. *“Нема ни птице да слети/ на одишкринути прозор/ што више никуда не гледа”*. Чија је оно клетва да српски народ буде тако кажњен. Понети тапију није довољно, она само подсећа на некадашњи пун живот, живот који се преливао, и на тугу пустих пашњака завичаја. *“Понећу Тапију завичаја/ о очуваном пореклу”*. Песме су дубоко проживљене, осећајне и искрене, али немоћне пред пропадањем. Осећања изражавају тугу, очајање, усамљеност и пролазност живота. *“Кратак је мој век”* вели песник, јер је пролазност немилосрдна. Песник осећа живот као празнину, а та празнина је подељена Стиксом, на празнину живота и празнину смрти. Песник непрестано пева о пролазности, али као да је заборавио, као разумно биће, да је и ово сада већ прошло, однето у нигдину, а да ми нисмо ништа учинили за нови живот.

Поезија Драгана Т. Јовића је дубоко доживљена, стално опомиње: *“Ако оставиш кућу на осами/ гробове твојих предака затрпаће време/ никада више нећеш имати порекло/ ни прошлост.”* Сва тежина његове туге, безнађа види се када о расапу и нестанку живота пева. *“Када се будем одрекао/ навике буђења и бездна светлости/ понећу им тапију завичаја/ о очуваном пореклу”*. И порекло и завичај су изгубљени. Родни крај и кућни праг асоцирају на матер и оца. Међутим, Драган Т. Јовић није много развио тему, зачараност је изгубила снагу. Али песме су добре и могу добро доћи у Зборник о Родитељки Раше Перића.

Песник свој нестанак пореди са нестанком листа, полако, сазрео на сунцу у свим златним бојама јесени, он лагано пада на земљу у коју ће, *“Из сна у сан прати ме горка стварност/ да сам пролазан као лист”*, туга преовладава, његова и општа, *“Нема мога села у Србији/ ни испод жарког сунца/ ни у мрклој ноћи/ нема ни птице да слети.../”* Зар је песник заборавио летње, топле дане, па пева само о расапу? *“Језиви ветрови вијају вратнице/ заборављена колевка чека свог анђела.”* Узалуд. Судаћи по расположењу, чекање је узалудно.

Песме у збирци ТЕЧЕ ЖИВОТ Драгана Т. Јовића уједначене су и складна су целина у којој се озбиљно бави двама темама: а) сасвим личним осећањима и б) општим питањима смисла живота. Стихове је поређао смислено у строфе, најчешће два по два. Затим је томе супроставио своју љубав која полако крвари. У друга два циклуса Драган Т. Јовић пева о општој егзистенцији, размишља о смислу свега око нас, а то бисмо могли рећи *“Зашто живимо?”* Одговор на ово питање није у овој књизи. На крају представља себе: *“Тражим реч/*

да заштитим безгранично златоустје/ малог славуја у златном кавезу/ који велича небо.” А тај златоусти славуј несрећан је као и славуј оног цара, мада живи у златном кавезу.

Мимо свих тема у збирци издваја се песма МОСТ свечарска и укупна истовремено. Мост везује две судбине, два писца која се срећу на мосту своје судбине и нестају у води и муљу.

Песма је испевана у дистиху, сваком песнику по два стиха наизменично. Бранко Ђопић и Бранко Миљковић изабраше своју судбину, а песник у својим стиховима наводи њихове песничке и карактерне особине којих се сећамо. Песме су пригодне, 80 година од рођења Бранка Миљковића и 30 година од смрти Бранка Ђопића. Песме имају уметничку вредност, нарочито у изражавању емоција, али сасвим су изван теме ове књиге.

Песме у збирци ТЕЧЕ ЖИВОТ су испеване слободно, без унапред дате законитости, равномерно ниже стихове кроз збирку. Дужина, неједнаког броја строфа, а у њима неједнак број стихова. Ослобођене су окова риме и сваке слутње окова. Иако су по теми различите, њихова атмосфера, тон им је заједнички. Збирка је компонована као затворен круг, где се крај наслања на почетак и тако чини савршенство мелодије. Ипак на крају остаје помало горкаст укус, мада знамо да живот “није цветну ливаду прећи”.

Мелодијска једнозвучност фуге одзвања у ушима.

Нови Сад Јул, 2015.

Мр. Мирјана Анђелковић

ТРАДИЦИОНАЛНО И МОДЕРНО У ЛИРИЦИ

Аутентичан и остварен стишки песник Драган Т. Јовић потиче из Црљенца (села у Србији, итекако познатог по ствараоцима поезије). До сада је објавио две књиге песама: **Један део живота, Моја кућа**. Ове године исткао је нову стиховану руковет, **Тече живот**.

Јовићево певање је одраз есенције стваралачке усредсређености на битна егзистенцијално-психолошка и мисаоно-етичка питања. Мотивационо полазиште у градњи своје песме аутор је пронашао у митолошком постојању муза: **Мелете-размишљања, Мнемепамћења** и **Аоиде-песме**. Што наглашава у Уводној речи (Прологу) своје књиге.

Тематски и идејни оквири у којим се креће наш песник вишеструки су и вишезначајни. Зато је песник сврстао песме у четири циклуса: **Понећу тапију, Слика у албуму, Пролазан као лист, Тражим реч**.

Човек и уметник, Драган Т. Јовић, интензивно размишља у првом циклусу о **прошлости, прецима и кући**. Српска села, нажалост, данас нису идилично-пасторална места за живот. Пуста су и празна. Без мириса жутих дуња. Без дечије игре, радости и смеха... Песник стрепи од могућег биолошког нестанка Срба. Он зебњу за опстанак свог народа децидно и резигнирано наглашава песмама **Нема мог села и Песник у свом селу**:

*Стигло је пролеће у мало стишко село
да ли ће се вратити људи
корачају пусти сокаци
у сусрет самоћи*

Основна песникова мисао- вапијућа порука нама и нашим потомцима: о потреби да увек бранимо и чувамо своју кућу (не препуштајући је осами) дирљиво је доминантна у песми **Ако оставиш кућу на осами**. Исте рефлексивне набојитости и емоционалне вибрантности јесте песма **Понећу тапију**:

*Када се будем одрекао
навике буђења и бездна светлости
понећу им тапију из завичаја
о сачуваном пореклу*

Поруку: о потреби памћења предака – свог корена, песник наставља песмама: **Напуштена кућа, Порука прадедова**.

Драган Т. Јовић испевао је неколико песама о љубави и сврстао их у други циклус. Његови стихови о љубави су написани суптилно – бираном лексиком. Сетни су, нежни и искрени. Ево одабраног цитата, који звучи допадљиво и сугестивно:

*Дођу понекад твоје очи пуне сунца...
твој поглед у овој пролазности живота
а ја смртан.*

Тако каже песник у песми **Твој поглед**. А песмом **Ништа ми нико није рекао**, искуствено ће нам поручити:

*Зато вас овом песмом обавештавам
да се љубав не налази у обичним стварима
тражите је увек у вама непрестано...*

Трећи циклус, **Пролазан као лист**, књиге **Тече живот**, чине песме егзистенцијалне тематике. Попут многих мисаоних песника, и Драган Т. Јовић страствено је одгонетао тајну лепоте, смислености и вредности постојања. У песми **Иду нам дани** аутор као да подвлачи сумарну црту свом животу:

*Све нас је мање на списку за путовање
празни возови звижде кроз маглу:*

Сличну мисао, бунтовно – болну, изрећи ће и у песми **Лик ми се губи**:

*Сваког јутра ратујем са својом кратковечношћу
и лик ми се губи у бескрвном огледалу..*

Вече се приближило јесте песма јецај. У њој плаче песник који је изгубио сваку наду:

*овај простор је овичен тамо
са друге стране је велика празнина
без наде у спасење.*

Може проћи цео живот а да се не докучи истина

*Како објаснити различитост осмеха
између ругобе зла и лепоте света,*

Умује наш песник у песми **Различитост осмеха**. Исто су врсне и трепераве емоције у песмама: **Пролазност, Пролазан као лист, Путник, Опомена, Путовање, Камени говор, Порекло памћења...**

Четврти циклус поетског ђердана, којим Драган Т. Јовић завршава своју књигу **Тече живот**, посветио је **песми**. Следећи Миљковићевску линију певања, наш аутор именује песму за животног водича; јер је његова песма истовремено дитирамб - поклич животу, а и пелин.

У песмама: **Тражим реч, Док траје дан, Песма, Између доласка и одласка**, дошла је до пуног изражаја Јовићева артифицијелна моћ: да сваком песмом – прелепим медаљоном, веродостојно наслика праву драму живота. Ипак, песме: **Мост** (посветна песма Бранку Миљковићу и Бранку Ђопићу), **Недовршена песма, Песма је можда спас**, издвајам као најуспелије стиховање, изузетне – антологијске вредности.

Нова песничка књига, **Тече живот**, несумљиво потврђује таленат, снагу мишљења и осећања, стилску јасноћу и лепоту поетике Драгана Т. Јовића. То је књига која се усваја топлином душе и бриткошћу ума. Поезија за памћење, као и стихови лирских пламсаја **Песма је можда спас**:

*Песма је опора порука....
Између трајања и заорава.*

01. маја 2015.
Батуша

Рецезент,
Златија Радовановић

РЕЧ О АУТОРУ

Драган Т. Јовић од оца Тихомира и мајке Данице, рођен је 26. октобра 1948. године у селу Црљенац, тадашњи срез Млавски, ФНРЈ.

Основну школу је завршио у месту рођења, Гимназију у Петровцу на Млави а у Београду је студирао Филозофски Факултет-Историју Уметности.

Своје прве песме објавио је у току студија у листовима Студент, Омладинске новине и Младост. У часопису “Стиг” је заступљен скоро од првог броја. За своје песме није награђиван, а у ужем кругу је похваљиван. Још није превођен! Нема евиденцију у којим песничким антологијама је заступљен. До сада је објавио две књиге поезије, “Један део живота” и “Моја кућа”. Приредио је монографије “Четрдесет година часописа Стиг” и монографију “Четрдесет година ФЕДРАС-а”. Био је главни и одговорни уредник часописа “Стиг”. Члан је Удружења књижевника Србије.

САДРЖАЈ

<i>Тече живот.....</i>	7

ПОНЕЋУ ТАПИЈУ

Мајка.....	11
Отац.....	12
Нема мог села.....	13
Песник у свом селу.....	14
Напуштена кућа.....	15
Ако оставиш кућу на осами.....	16
Понећу тапију.....	17
Порука прадедова.....	18

СЛИКА У АЛБУМУ

Твој поглед.....	21
Само љубав постоји.....	22
Очи твоје.....	23
Поручна песма.....	24
Ништа ми нико није рекао.....	25
Опет о љубави.....	26
Јутарњи сан.....	27

ПРОЛАЗАН КАО ЛИСТ

Не знам крај своје песме.....	31
Самоћа.....	32
Кратак је век.....	33
Сам сам у овој песми.....	34
Порука.....	35
Вече се приближило.....	36
Порекло памћења.....	37

Различитост осмеха.....	38
Пролазност.....	39
Пут.....	40
Путник.....	41
Путовање.....	42
Камени говор.....	43
Иду нам дани.....	44
Лик ми се губи.....	45
Пролазан као лист.....	46
Далеко далеко.....	47

ТРАЖИМ РЕЧ

Тражим реч.....	51
Док траје дан.....	52
Песма.....	53
Између доласка и одласка.....	54
Песма је можда спас.....	55
Мост.....	56
Траг у књигама.....	57
Недовршена песма.....	58
Не дај се песмо пепелишту.....	59
Поглед.....	60
Немири.....	61

Мр. Мирјана Анђелковић:

<i>Тече живот</i>	63

Златија Радовановић:

<i>Традиционално и модерно у лирици</i>	68

Реч о аутору.....	73

Драган Т. Јовић
ПЕСМЕ

Издавач:

УКС Браничевско-стишка књижевна заједница

За издавача:

Миљисав Миљенковић

Уредник:

Миљисав Миљенковић

Припрема за штампу:

Жељко Деветак

Илустрације:

Тања Ђурђевић

Вињете на корицама:

Иван Петровић

Штампа:

Стојадиновић

Петровац на Млави

Тираж: 300 примерака

ISBN: 978-86-87003-46-0

2015.

